

[Victor Pürschel.]

lighed for, at Systemet udnyttes af Folk, der er, om jeg saa maa sige, Teknikere paa Omraadet, som behersker Teknikken til Fuldkommenhed, og som derfor faar en Indflydelse, som de ellers ikke vilde kunne gøre sig noget Haab om at naa. Man ser saa mange Steder, baade i Udland og i Indland, at dette er en Ulykke for et parlamentarisk Styre, og i praktisk talt alle parlamentariske Lande ser man i Nutiden den samme Bevægelse blandt Vælgerne, en Utilfredshed med det Partistyre, som hersker, og som rent naturnødvendigt, med en Naturkrafts Styrke, maa skærpe Modsætningerne inden for Befolkningen, maa bygge paa dem, maa uddybe dem; og saa kommer der et Tidspunkt i denne Udvikling, som det kommer i alle andre Udviklinger, da man ser Ulemperne ved Systemet meget klart og derfor vender sig imod det og siger: Nu maa vi se at komme bort fra disse stive Partirammer, som i Virkeligheden har været til Ulykke for Landet. Det er det, der er sket i en Række europæiske Lande, og det giver sig saa i første Omgang overalt praktisk talt de samme Udslag, nemlig i, at der dannes en stor Mængde Partier. Gennem den Splittelse, der saaledes opstaar, naar man saa frem til en Samling, som i hvert Fald mange Steder, og vistnok de fleste Steder, er sket paa tværs af Partirammerne. Det er en saadan Udvikling, jeg tror man staar over for her i Landet.

I England er man for saa vidt noget lykkeligere stillet, fordi de engelske Vælgere — det ligger maaske i, at dette Land har Aarhundreders politisk Opdragelse, hvor vi andre kun har Aartiers — i en ganske anden Grad, end Tilfældet er i de fleste andre Lande, i hvert Fald af dem, som jeg kender noget til, har Evnen til ved deres Stemmeafgivning paa Valgdagen frigjort af Partirammerne at tilkendegive en Folkevilje paa en afgørende Maade. Det er i Virkeligheden efter min Opfattelse af meget væsentlig Betydning for en sund politisk Udvikling paa et Folkestyres Grund, at Vælgerne er i Stand til saaledes at føle sig frit stillede. Det forhindrer jo ikke, at der altid vil blive bestaaende et Parti i England, som en Kærne i Partiet, de, der er haardkogte i deres Opfattelse og ikke kan frigøre sig for den. Men

dette, at Vælgerne saaledes er bevægelige, giver Sundhed, giver baade Moral og Ansvar; det giver ogsaa Oppositionens Ord en ganske anden Vægt og gør, at Regeringens Stilling over for Oppositionen bliver en ganske anden, en mere hensynsfuld, og derfor en lykkeligere for Udviklingen, end Tilfældet er i et Land, hvor Partirammerne er saa skarpt optrukne, som de f. Eks. er her i Landet, og hvor derfor Partimaskinen spiller en saa overordentlig stor Rolle, som den gør her i Landet.

Jeg har sagt, at der efter min Opfattelse ikke i dette Forslag var nogen nye Tanker, og det har naturligvis givet Anledning til Modsigelse fra baade Statsministerens og den ærede Udvalgsordførers Side. Statsministeren erkendte jo, saaledes som han saa jævnlig gør det paa sine gamle Dage, at han er meget tilfreds med det, han saadan har set fra sin Ungdom, og han er ikke nogen Tilhænger af de vældige Spring mere. Det svarer, synes jeg, helt til det Billede, jeg gav af Manden, der ser sin Ungdoms Ideal realiseret og siger: Nu er altsaa alt saare godt!

Udvalgsordføreren var lidt skarpere i sin Polemik og kom til at begaa den Fejltagelse, at han troede, det, der tiltalte mig, var Forbud imod Ytringsfriheden og Forbud imod Arbejderorganisationer. Jeg ved ikke, hvorfra Udvalgsordføreren har faaet disse ejendommelige Forestillinger, men naar jeg siger ham, at de er urigtige, er vi vel dermed færdige med det Spørgsmaal.

Udvalgsordføreren har misforstaaet mig, naar han tror, at jeg har haanet Schweiz. Nej, jeg har kun konstateret den Kendsgerning, at det er jo ganske ejendommeligt at se et demokratisk Land som Schweiz gaa til dette at ville forbyde visse Dele af Pressen paa et saa spinkelt Grundlag som det, der i Virkeligheden er Tale om. Det er en ejendommelig Udvikling, og den er for saa vidt — det er det, jeg har sagt, og det er det, jeg fastholder — parallelt løbende med den, man ser i de autoritære Stater, og ogsaa parallel med den svage Dønning, som man kan spore i de justitsministerielle Lovforslag her i Landet. Naar den ærede Ordfører sagde om Schweiz, at det var kun Friheden, der bandt dette Folk sammen, ja, saa maa jeg sige er det